

Wykład V - KLASA STATKU

Jednym z najważniejszych dokumentów okrętowych jest Świadectwo Klasy, które określa zdolność statku do żeglugi i akceptuje jego stan techniczny zgodny z wymogami przepisów instytucji klasyfikacyjnych – w Polsce PRS.

Tabela 10 - Zakres kontroli przez towarzystwa klasyfikacyjne

Zgodność budowy statku z przepisami:	Zgodność wyposażenia statku z przepisami:
– konstrukcji – stateczności – wyposażenia technicznego	– nawigacyjnego – radionawigacyjnego – w środki bezpieczeństwa – w środki ratownicze

Klasyfikacją statku zainteresowani są: ubezpieczyciel statku, ubezpieczyciel ładunku, frachtujący, makler, nabywca statku.

Najbardziej znane Towarzystwa Klasyfikacyjne to:

Lloyd's Register of Shipping (L.R.) - W. Brytania

Bureau Veritas (B.V.) – Francja

Det norske Veritas (N.V.) – Norwegia

Germanische Lloyd (G.L.) – Niemcy

Polski Rejestr Statków – Polska

American Bureau of Shipping – USA

Registro Navale Italiano – Włochy

Towarzystwa klasyfikacyjne na zlecenie organów inspekcji bezpieczeństwa często występują, jako nadzór techniczny podczas budowy lub remontu statków. Statek przechodzi bardzo wiele przeglądów klasowych w zależności od sytuacji:

Tabela 11 - Przeglądy klasyfikacyjne

RODZAJ PRZEGLĄDU	UWAGI
Przeгляд zasadniczy	– dla nadania klasy statkom nowym i tym, które utraciły klasę w wyniku awarii, kolizji, wejścia na mieliznę.
Przeгляд dla odnowienia klasy (Special Survey)	– przeprowadzany, co 4 lata (niektóre statki, co 2 lata)
Przeгляд dla potwierdzenia	– przeprowadzany, co roku i musi być

klasy (Annual Survey)	przeprowadzony w terminie nieprzekraczającym 3 miesięcy od daty wyznaczonej w dokumencie klasyfikacyjnym. Stwierdzenie, czy statek zachował warunki utrzymania klasy obejmuje sprawdzenie poszczególnych mechanizmów i urządzeń
Przeгляд poawaryjny	– po wejściu statku na mieliznę, po kolizji, po każdej awarii, która mogła wpłynąć na utratę klasy. Przeгляд ma na celu ustalenie sposobu usunięcia awarii i stwierdzenia faktu utraty lub zachowania klasy. Przeгляд powinien być przeprowadzony w pierwszym porcie do jakiego zawinie statek po awarii mogącej spowodować utratę klasy.
Przeгляд okolicznościowy	Przeprowadza się na zlecenie armatora lub instytucji klasyfikacyjnej – w każdym miejscu, o każdym czasie między terminami przeglądów okresowych, przy zmianach na statku mogących mieć wpływ na klasę lub przy potrzebie określenia aktualnego stanu technicznego statku.

Przeгляdy klasyfikacyjne okresowe mogą być przesunięte w przypadkach uzasadnionych okolicznościami i zgodnie z przepisami Towarzystwa Klasyfikacyjnego na wniosek armatora ale pod warunkiem, że ostatnie oględziny podwodnej części kadłuba nie wykazały istotnych usterek.

Termin przeglądu nie może być przesunięty więcej jak o 12 miesięcy (dla statków o 2 klasie o 6 miesięcy). Armator winien poinformować Towarzystwo Klasyfikacyjne o dacie i miejscu podstawienia statku do przeglądu

DOKUMENTY

Świadectwo Klasy (certificate of class)

– sprawozdanie z przeglądów poszczególnych zespołów statku i przeglądów wyposażenia. Po każdej inspekcji klasyfikator dokonuje odpowiedniego wpisu w świadectwie i po każdej inspekcji statek dostaje dokument tymczasowy – Zaświadczenie Klasyfikacyjne, które powinno być zastąpione właściwym dokumentem w ciągu 6-ciu miesięcy.

W szczególnych przypadkach, kiedy statek nie posiada właściwego Świadectwa Klasy może być wydane Jednorazowe Świadectwo Zdolności Żeglugowej, (certificate seaworthiness).

Może to mieć miejsce wówczas, kiedy statek utracił klasę lub nieposiana uprawnień klasyfikacyjnych na określony rejon, w którym aktualnie żegluje. Takie świadectwo jest wydawane najczęściej na jednorazowe przejście między określonymi portami, ale statek musi spełniać warunki bezpieczeństwa przy zastosowaniu specjalnych środków technicznych i zaleceń klasyfikatora.

Doi ważnych dokumentów statkowych należą również Metryki urządzeń i mechanizmów produkowanych pod nadzorem klasyfikacyjnym, które są wystawiane dla różnych ważnych mechanizmów, urządzeń i elementów wyposażenia statku. Dla wydania końcowego dokumentu klasyfikacyjnego potrzebne są również Zaświadczenia z przeprowadzonych prób.

Utrata ważności dokumentów klasyfikacyjnych ma miejsce po upływie terminu, na jaki dokument został wystawiony i statek nie zostanie przedstawiony do ponownego przeglądu. Utrata klasy następuje również po wejściu statku na mieliznę, kolizji, awarii mogącej zmieniać stan techniczny statku i jego zdolność żeglugową. Statek traci klasę również, kiedy wprowadzone zostały zmiany konstrukcyjne na statku czy urządzeniach podlegających klasyfikacji lub jakieś urządzenie podlegające klasyfikacji uległo zużyciu lub zdekompletowaniu. Statek traci klasę również, kiedy przekroczy granicę określonego rejonu oznaczonego symbolem w dokumentach klasyfikacyjnych jak i w wypadku przekroczenia linii ładunkowej powyżej znaku wolnej burty.

Jeżeli klasyfikator w specjalnym dokumencie określi jakiegokolwiek zalecenia i które nie zostaną spełnione statek również traci klasę.